

MĚSÍČNÍK SLATIŇANSKÉ RADNICE

ÚNOR 2011

OZVĚNY SLATIŇAN

adresa internetových stránek: www.slatinany.cz

Vítání občánků

V obřadní síni Městského úřadu ve Slatiňanech byli dne 4. prosince 2010 paní zastupitelkou Ing. Dagmar Fryšovou slavnostně přivítáni do života a společenství našeho města tito noví občánci (na fotografii vlevo):

Tichá Izabela	Slatiňany, Družstevní 732
Urban David	Slatiňany, SNP 663
Pluhař Samuel	Slatiňany, Tyršova 695
Pavlišová Sára	Slatiňany, Medunová 221
Koreček Jakub	Slatiňany, Škrovád 85
Strouhová Adéla	Slatiňany, Boženy Němcové 616

Na této malé slavnosti účinkovaly zákyně ZUŠ Slatiňany za hudebního doprovodu paní učitelky Jany Sychrovské a Jiřiny Hrubé. Všichni přítomní popřáli novým občánkům a jejich rodičům do dalších let mnoho klidu, pohody a zdraví. (ap)

Něco pro naše čtenáře

I nadále trvá dlouhodobá anketa v Městské knihovně – „Doporučte nám knihu“. Úkolem je formou anonymní ankety napsat název knihy z naší knihovny, která vás nejvíce zaujala. Každý měsíc budeme průběžně zveřejňovat seznam doporučených knih, které určí naši čtenáři.

V měsíci lednu jsme vyhodnotily výsledky ankety a doporučujeme pro naše čtenáře knihy tentokrát cestopisného charakteru:

Leoš Šimánek – Austrálie / Křížem krázem /

Jan Vítek – Východní Čechy a okolí

Dovolujeme si Vám nabídnout k zapůjčení brožuru „Zajímavé dřeviny zámeckého parku Slatiňany“. (rm)

Tiskopis žádosti na provoz motorového vozidla

Tiskopis žádosti o příspěvek na provoz motorového vozidla na rok 2011 je k vyzvednutí na Městském úřadu Slatiňany, odbor hospodářsko správní, vnitřní věci. Upozorňujeme, že žadatelé, zdravotně postižená osoba (držitel průkazu ZTP, ZTP/P) na její dopravu je příspěvek určen nebo vlastník (provozovatel) motorového vozidla, které slouží k dopravě zdravotně postižené osoby, mohou uplatnit svůj požadavek v celém kalendářním roce na Městském úřadu Chrudim, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, tel. 469 657 111. (ap)

Žádost o pomoc

Vážení občané, stejně jako v loňském roce se na Vás obracíme s žádostí o pomoc městu při zimní údržbě chodníků. Klimatické podmínky mohou být nepředvídatelné a pak nastávající komplikace, kdy kapacity pro okamžitý celoplošný a účinný zásah jsou nepostačující.

Žádáme tedy naše spoluobčany o pomoc při úklidu chodníků před vlastní nemovitostí. Bez pomoci Vás, občanů, není v reálných možnostech města zabezpečit údržbu v rozumných časových lhůtách. Zároveň děkujeme všem občanům, kteří pomáhají s úklidem chodníků přiléhajících k jejich nemovitostem. Je to významná pomoc městu a uživatelům chodníků. (vn)

81. LASKAVÝ VEČER

Bude opět klasicky literárně hudební. Autorským čtením poezie i povídek se vám představí dva členové pardubické pobočky Obce spisovatelů, **MARTIN VÍDENSKÝ** z Letohradu a domácí **ZDENĚK JIRÁSEK**. Martin Vídenský už také ve Slatiňanech své básně četl, je autorem několik básnických sbírek a spolu s Jiráskem měli několikrát společně vystoupení v Pardubicích a v dubnu je čeká další v divadle 29. O hudební část se postará skvělý chrudimský pianista **PETR PILNÝ**, rovněž dobře známý návštěvníkům Laskavých večerů.

Laskavý večer se uskuteční **ve čtvrtek 10. února od 19 hodin**. Za vstupné 50 Kč dostanete i malé pohoštění od pořadatelů.

Zdeněk Jirásek

Vánoční soutěž

Během měsíce prosince probíhala v naší městské knihovně soutěž pro děti pod názvem Svátky – doba pohádky. Děti měly namalovat svoji nejoblíbenější pohádku nebo postavku. Velice mile nás překvapil zájem malých čtenářů. Donesená dílka byla plná fantazie, barevně i tematicky moc pěkně zpracovaná. Ti z vás, kteří by jste si chtěli výstavu obrázků prohlédnout, přijďte se podívat do dětského oddělení naší knihovny. Soutěže se zúčastnili děti z mateřské školy, ze školní družiny i malí jednotlivci. Práce jsme si vystavily a nejhezčí vyhodnotily. (rm)

Rada města Slatiňany

Rada města Slatiňany projednala na 6. schůzi dne 20. 12. 2010

1. Zřízení věcného břemena – pro akci „Slatiňany – Říště – splašková kanalizace“ na pozemkové parc. č. 686/1 v k. ú. Slatiňany
2. 20. rozpočtové opatření – změna schváleného rozpočtu města Slatiňany na r. 2010
3. Přílohu k vnitřní směrnici č. 1/2008 RMS – Zásady pro organizování občanských sňatků a ostatních činností v oblasti kultury
4. Údržbu města Slatiňany (*problematiku efektivitu práce údržby města*)
5. Odvody z investičních fondů příspěvkových organizací, ve výši odpisů 7 – 12/2010, do rozpočtu zřizovatele
6. Dodatek č. 1 ke Koncesní smlouvě o provozování vodohospodářského majetku a zajištění jeho správy (kanalizace Škrovád I. až III. etapa)

Rada města Slatiňany projednala na 7. schůzi dne 17. 1. 2011

1. Program 3. zasedání zastupitelstva města Slatiňany
2. Rozdělení grantů (*stanovení limitů grantů na činnost, ceny do soutěží atd...*)
3. Smlouvu o poskytnutí dotace (Švýcarska) (*přijetí dotace na rekonstrukci Švýcarsny*)
4. Sociální fond (*směrnice pro nakládání se sociálním fondem městského úřadu*)

5. Změnu dodavatele elektrické energie (*společnost Východočeská plynárenská, a.s. nabídla výhodnější cenové podmínky*)
6. Uzavření dodatku č. 3 ke Smlouvě o odstranění odpadů se společností AVE Nasavrky a. s. (*navýšení cen o inflaci*)
7. Hospodaření v lesích v roce 2011 (*dodatky ke smlouvám s firmou Městské lesy Chrudim týkající se hospodaření v roce 2011 v lesích města Slatiňany vymezující rozsah práce a služeb*)
8. Pronájem pozemku za účelem umístění reklamních zařízení (*umístění reklamních cedulí dvou firem na křižovatce před železničním přejezdem*)
9. Dodatek č. 1 k Plánovací smlouvě o zajištění veřejné infrastruktury v části lokality pro výstavbu rodinných domků v obci Trpišov, označené v ÚPO Slatiňany jako rozvojová plocha 44/R (*rozšíření okruhu žadatelů o jednoho stavebníka*)
10. Pojistnou smlouvu – pojištění lesů v majetku města
11. Aktualizaci kontaktů v povodňovém plánu
12. Smlouvu o dílo na provedení kompletní administraci projektu „Rekonstrukce č. p. 66 – Švýcarsna Slatiňany“ (*s Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje*)
13. Smlouvu o autorském dozoru na stavbu „Rekonstrukce č.p. 66 – Švýcarsna Slatiňany“ (*s Ing. Arch. Milanem Vojtěchem*)
14. Uzavření smlouvy o zasilání varovných a výstražných zpráv prostřednictvím SMS
15. Údržbu města Slatiňany (*návrhy na opatření směřující ke zvýšení efektivitu*)

Poplatek ze psa

Vyhláškou města Slatiňany č. 1/2010, která byla zastupitelstvem města Slatiňany schválena 14. 12. 2010, byly s účinností od 1. 1. 2011 změněny některé sazby místního poplatku ze psa.

Pro přehlednost uvádíme níže všechny sazby tohoto poplatku s tím, že změny jsou v textu zvýrazněny tučně s podtržením:

- a) za jednoho psa, jehož držitel bydlí v rodinném domě ve Slatiňanech 500 Kč
- b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele ve Slatiňanech 700 Kč
- c) za prvního psa chovaného v ostatních domech ve Slatiňanech 700 Kč
- d) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele ve Slatiňanech 1 000 Kč
- e) za psa, chovaného ve Slatiňanech, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského a vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu 200 Kč
- f) za druhého a každého dalšího psa, jehož držitelem je osoba uvedená v písm. e) 300 Kč
- g) za jednoho psa chovaného v místní části Škrovád **350 Kč**
- h) za druhého a dalšího psa chovaného v místní části Škrovád **500 Kč**
- i) za psa, chovaného v místní části Škrovád, jeho držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského a vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu 150 Kč
- j) za druhého a každého dalšího psa, jehož držitelem je osoba uvedená v písm. i) 200 Kč
- k) za jednoho psa chovaného v místních částech Kunčí, Trpišov, Kochánovice a okrajových částech města Presy, Píšťovy a U Cukrovaru **200 Kč**
- l) za druhého a každého dalšího psa, jehož držitelem je osoba uvedená v písm. k) **400 Kč**
- m) za psa, chovaného v místních částech Kunčí, Trpišov, Kochánovice a okrajových částech města – Presy, Píšťovy a U Cukrovaru, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského a vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu 100 Kč

n) za druhého a každého dalšího psa, jehož držitelem je osoba uvedená v písm. m) 150 Kč

Připomínáme, že splatnost poplatku ze psa je do 31. 3. 2011. Žádáme všechny poplatníky, aby vyčkali s úhradou tohoto poplatku do doby než obdrží poukázky k úhradě. Ty budou obsahovat údaje nutné k identifikaci platby a je nutné je v případě platby jakýmkoliv způsobem vždy uvádět. Poplatek bude možné zaplatit převodem z účtu, nebo v úředních hodinách v hotovosti či platební kartou v pokladně MěÚ Slatiňany. (io)

Sáčky na psí exkrementy

Sdělujeme občanům, že v letošním roce každý poplatník, který zaplatí poplatek ze psa, obdrží po předložení dokladu o úhradě, sáčky na psí exkrementy.

Sáčky bude možné si vyzvednout vždy v úřední dny v pondělí a ve středu od 8.00 do 11.00 hod a od 12.00 do 17.00 v kanceláři č. 3 v přízemí u pí. Osinkové a pí. Hanušové. (io)

Půjčovna lyží

Půjčovna lyží AŠSK Slatiňany při ZŠ Slatiňany zahájila půjčování lyží.

Výpůjční doba:

Pondělí	14.30–16.00 hodin
Úterý	18.00–19.30 hodin
Středa	15.00–16.00 hodin
Čtvrtek	16.00–17.30 hodin

Půjčujeme běžecské sety, sjezdové sety (carvingové lyže), snowboardy i jednotlivé části výstroje. Půjčujeme jednotlivcům, školám, skupinám i veřejnosti.

Možnost rezervace lyží.

Kontakt p. uč. Hübnerová, p. uč. Hanuš

Tel. 469 681 413

Cena od 50 do 90 Kč za celý komplet na den!

Sleva při seřizování vázání.

Mgr. Jan Hanuš

Knihovna oznamuje

Od 1. 2. 2011 bude v Centru pro zdravotně postižené Pardubického kraje v Chrudimi přístupná nová sociální služba. Jedná se o internetovou učebnu pro zdravotně postižené, kde se budou nacházet tři kompletní počítačové sestavy. Ty budou moci klienti využít k vyhledání potřebných informací o svém zdravotním stavu, o možnosti zaměstnání nebo dalších informací, které pomohou jejich integraci do společnosti. V učebně bude také dostupná tiskárna, kopírka a skener. Na chod internetové učebny bude dohlížet odborný pracovník, který ochotně pomůže klientům v případě potřeby při obsluze počítače. Pracovník také bude proškolovat klienty a učit je základní postupy při práci na počítači. Využívání počítačů a přístup na internet bude pro klienty Centra bezplatné. Učebna bude přístupná v prostorách Centra (Revoluční 594, 537 01 Chrudim) každý všední den od 9 do 16 hodin. Pro více informací se v případě potřeby obraťte na pracovníky Centra. mobil: 775 693 989, tel.: 469 620 320

e-mail: lukas.hnat@czp-pk.cz, marketa.divisova@czp-pk.cz

Lukáš Hnat, sociální pracovník

Připravuje se rekonstrukce Švýcárny

O historii Švýcárny se čtenáři Ozvěň mohli dozvědět bližší informace v minulém čísle Ozvěň. V současné době se tento památkově chráněný objekt nachází v zoufalém stavu. Od března letošního roku začne probíhat rekonstrukce objektu. Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod vyhověla žádosti města Slatiňany a poskytla v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod dotaci ve výši 23 169 456 Kč na tento projekt. Celkové plánované náklady na rekonstrukci činí 29 milionů Kč. Pardubický kraj poskytl dotaci na zpracování dokumentace. Město Slatiňany uhradí za rekonstrukci částku ve výši cca 5,9 milionu Kč rozloženou do dvou let.

Akce by měla být dokončena v roce 2012. V rekonstruované Švýcárně vznikne interaktivní muzeum starokladrubskeho koně, které bude svým zaměřením navazovat na komplex slatiňanského zámku a hřebčína.

Zpracoval D. Vychodil

FARNÍ CHARITA CHRUDIM děkuje všem obyvatelům Slatiňan, kteří přispěli do Tříkrálové sbírky.

Vybraná částka činila ve Slatiňanech 33 772 Kč

Celkem Farní charita Chrudim vybrala 506 540 Kč

Z vybrané částky dostane charita Chrudim 65%, které budou použity v souladu se záměrem sbírky – nákup nových zdravotních pomůcek, pomoc sociálně slabým, příspěvek na nákup nového autobusu pro děti v indickém Mansapuru a úhrada provozních nákladů projektu FCH Chrudim, především provoz bezplatné Občanské poradny, kterou v loňském roce navštívilo 630 klientů. Naši poradci se nejvíce zabývali dluhovou problematikou – odlužení jednotlivců a rodin, osobními bankroty.

Zbývajících 35% obdrží Charita ČR a Diecézní charita HK a tento výnos je použit na režii sbírky (5%) a na humanitární pomoc u nás i v zahraničí.

Všem, kteří do sbírky přispěli, upřímně Pán Bůh zaplat'.

Farní charita Chrudim

Prodaná nevěsta

lidová hra se zpěvy, které budete rozumět

12.2.2011 14:00 a 18:00 hod

Sokolovna Slatiňany

Formani Sokol Slatiňany

Divadelní soubory Sokol Pyšely a Lázně Toušeň
Pěvecký sbor Gaudium Sokol Královské Vinohrady

Předprodej vstupenek:

Galanterie Petrová Slatiňany od 14.1.2011

Hledáme zpravodaje statistiky rodinných účtů

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD
NA PADEŠÁTÉM 81, 100 82 PRAHA 10

ČSÚ, OTZ pro kraj Královéhradecký a Pardubický
V Ráji 872, 531 53 Pardubice

Pro rok 2011 hledáme zpravodaje statistiky rodinných účtů

Pro statistiku rodinných účtů, která má zásadní význam pro hodnocení životní úrovně a struktury spotřeby různých typů domácností, hledáme zpravodajské domácnosti, které by byly ochotny za čtvrtletní odměnu 855 Kč až 1 355 Kč (podle počtu členů domácnosti) sdělovat veškeré příjmy a vydání za všechny členy domácnosti. Tyto údaje se zapisují měsíčně do „Deníků“ a údaje slouží pouze ke statistickým účelům. Povinnost mlčenlivosti a ochranu důvěrných statistických údajů zajišťuje § 16 Zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě ve znění pozdějších předpisů a zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

V současné době hledáme 2 domácnosti – v čele domácnosti důchodce s ekonomicky aktivními členy (např. manželka pracuje, dítě ve společné domácnosti pracuje), tyto domácnosti hledáme v obci s 2000–9999 obyvatel v bytových i rodinných domech. Dále hledáme domácnost v čele zaměstnanec s nižším vzděláním bez dětí a domácnost v čele zaměstnanec s vyšším vzděláním s 1 dítětem v obci 2000–9999 obyvatel v rodinném domě.

Více informací naleznete na našich stránkách:

www.pardubice.czso.cz

V případě zájmu o spolupráci se spojte s pí Čermákovou, gestorem SRÚ pro Královéhradecký a Pardubický kraj, tel. 466 743 435, mobil 737 280 866, e-mail vera.cermakova@czso.cz.

Věra Čermáková
gestor SRÚ pro Královéhradecký a Pardubický kraj

Jsem ráda, že první rozhovor v letošním roce, potažmo v prvním roce nového volebního období, mohu uskutečnit s člověkem nejen mě velice dobře známým, a to s MVDr. Ivanem Jeníkem, „staronovým“ starostou našeho města, kterého jsem tedy požádala o pár odpovědí na mé otázky.

1. Je po volbách, před pár dny začal nový rok a pro Vás další období, kdy budete stát v čele radnice. Jak jste přijal výsledky voleb a hlavně tu skutečnost, že jste pro většinu spoluobčanů tím „pravým“, a proto Vám dali svůj hlas a posadili Vás tím do „starostovského“ křesla?

Samozřejmě si jejich důvěry nesmírně vážím a budu se snažit je nezklamat.

2. Nechci se pouštět do slibů a teoretizování, těch si všichni na podzim vyslechli dost. Jaké jsou Vaše konkrétní představy a plány do budoucna týkající se samozřejmě Slatiňan a místních částí?

Tak v první řadě jsme získali dotaci na rekonstrukci „Švýcárny“, která by měla být zahájena letos na jaře a zároveň bude zahájena revitalizace „Třešňovky“, na kterou jsme také dostali dotaci. Z rozpočtu města chci iniciovat opravy chodníků v Nerudově a Neumannově ulici, kanalizaci Podhůry, komunikaci v Kunčích a opatření „proti vodě“ v Trpišově. To jsou jen ty větší. Samozřejmě budeme pokračovat v opravách po letošní zimě.

3. Vše je samozřejmě závislé na rozpočtu města a pokladna není bezedná. Budou se našich občanů týkat i nějaká úsporná opatření kvůli stále nižším financím, které město od státu dostávají či třeba zdražení služeb občanům? Nebo je naopak možné na nějaké peníze, které by mohly plynout do „městské“ pokladny dosáhnout, například formou dotačních programů a grantů?

Budeme se snažit, aby úsporná opatření nedopadla na běžný chod města a na granty je vyčleněna stejná částka jako v loňském roce.

4. Když se ohlédnete zpět, jistě najdete v minulém volebním období něco, co Vám nevyšlo i když jste myslel, že se podaří, prosadí, zhotoví, ať již z jakéhokoliv důvodu? Můžete zmínit akce, kterých se to týká, a mají třeba v budoucnu šanci uspět?

Tak nejvíce mne mrzí, že jsme nezískali dotaci na zateplení mateřské školy, protože by ho si určitě zasloužila, ale budeme usilovat dál.

5. Že přání a představy občanů o tom, co by se ve městě mělo a nemělo, se různí, je všem jasné. Víme všichni, že se nejvíce hovoří mimo radnici a samozřejmě více kritizuje, než chválí. Pak je ale velice obtížné, pokud jsou kritika, prosba či přání oprávněné, zajistit nápravu. Máte snad nápad, jak propojit přání a potřeby občanů s informovaností kompetentních zaměstnanců na radnici?

Tak jednak se budeme snažit víc a podrobněji informovat v Oznámeních Slatiňan o dění v radě města a přijatých opatřeních a následně i v zastupitelstvu města. Dále je na našem webu možnost posílat připomínky k čistotě města. A hlavně zasedání zastupitelstva města je veřejné a občané tam mají prostor se věcně vyjádřit.

6. Chtěla bych se zeptat, zda-li se neuvažuje o nějakém sociálním programu pro nezaměstnané, rodiny s dětmi či seniory? Například bytová situace je stále, i přes poměrně velký počet městských bytů, nedostačující, stejně tak jako finanční prostředky rodin na bydlení. Neuvažuje se například o tom, že by město nakoupilo a zasíťovalo některé z přilehlých pozemků a prodalo zájemcům, kteří by na nich vybudovali rodinné domy, a vyřešili si tím bydlení? Není v plánu zvětšit kapacitu Domova sociálních služeb či vybudování Domova důchodců? Nebo se snad budou stavět další městské byty? Nebo víte o nějakém novém subjektu, který o tom uvažuje?

O výstavbě sociálních bytů jsme uvažovali, bohužel se zatím neobjevil žádný dotační titul, ale projekt máme připravený. A co se týče podpory pro nezaměstnané apod., tak to není v kompetenci ani silách úřadu. Raději se budeme snažit vytvářet podmínky pro vznik nových pracovních míst a pracovních příležitostí.

V současné době zastupitelstvo města schválilo podání žádosti o bezúplatný převod budovy „miličie“ v Kochánovicích, kde bychom rádi vybudovali byty pro seniory (formu zatím hledáme). Výstavbu bytů v okolí Slatiňan plánují soukromé firmy, tak snad se s dotazem obrátit na ně.

7. Slatiňáky bude asi také zajímat téma poslední dobou hodně medializované a vy jako starosta byste ho mohl trošičku osvětlit, protože budete mít jistě konkrétní a pravdivé informace. Je to problém zámeček, hipologie, muzeum, ale i hřebčín, starokladrubský vraník a neméně kůň Převalského. Jak to s těmito mohu myslím klidně zvolit slůvko unikátními tématy „vypadá“? Co bude zůstat, co se bude měnit, rušit či stěhovat, jaké novinky můžeme očekávat? A jak s těmito subjekty spolupracuje radnice?

Zapojili jsme se do diskuze „muzeum“, hřebčín, koně... a výsledek je ten, že expozice koně v muzeu zůstane a vznikne zde i nový okruh (na zámku) a expozice se budou modernizovat. Lepší informace Vám dá ředitel Národního památkového ústavu. Jen na závěr. Při prezentaci revitalizace parku zazněla krásná myšlenka za přítomnosti všech zúčastněných složek – vybudovat Slatiňany jako centrum hipologické kultury.

Děkuji Vám mnohokrát za odpovědi na otázky i čas, který jste mi věnoval a přeji jen to nejlepší do dalších let...

Ptala se Renata Maryšková

Sportovní ples

SK Spartak Slatiňany, oddíl kopané, pořádá
**v sobotu 19. února v místní sokolovně
tradiční Sportovní ples.**

K tanci hraje hudební skupina GEM z Vysokého Mýta. Zajištěna je i bohatá tombola.

Začátek ve 20.00 hodin.

Předprodej vstupenek v trafice KVĚT od 1. 2. 2011.

Srdečně zvou pořadatelé!

I v letošním roce je město Slatiňany spoluorganizátorem festivalu outdoorových filmů Expediční kamera. Pětihodinový maraton filmů o nejzajímavějších místech naší planety a o prožitých dobrodružstvích se uskuteční ve Společenském domě v Tyršově ulici **v sobotu 12. února od 13.30 hod.** Filmy jsou vhodné i pro děti a mládež, vstupné je 50 Kč, program bude doplněn krátkými vstupy s prezentací méně známých sportů a na závěr vylosování diváci obdrží hodnotné věcné ceny. Další podrobnosti na webu www.expedicnikamera.cz.

A jaké filmy můžete shlédnout?

Mongolsko – Ve stínu Čingischána

V dobrodružném putování nehostinnou přírodou, mimo obvyklých cest v magické zemi objevujeme také druhou, neznámou a překvapivě osvíceneckou tvář výbojného dobyvatele, jehož novátorské snahy zanechaly mnohem hlubší stopu v myšlení a vývoji celé lidské společnosti než jsme ochotni přiznat.

Sám ve stěně (Alone On the Wall)

Film při kterém se tají dech i extrémním horolezcům. pokus o zdolání 600 metrů vysoké stěny na Half Dome, Podaří se?

Brahmaputra

O prvosjezd horního toku jedné z největších řek, jejíž vlny připomínají tsunami, se pokouší česká expedice.

Poslední lovci

Jen několik lidí na světě dokáže stále ulovit velrybu bambusovou harpunou z domorodé kanoe. Drsný život v indonéské vesnici Lamalera, kde domorodci loví stejně jako před sto lety jejich předkové.

Ztracený horizont

Manaslu, Gasherbrum, Šiša Pangma. Výpravy na nejvyšší vrcholy Himalájí a Karakoramů v zimě, kdy se sem odváží jen opravdoví dobrodruzi.

Projekt Kačkar

Východní Turecko, tajemné pohoří Kačkar. Jarní tání. Voda v ře-

kách stoupá a dříve malé potoky se mění v brutální peřeje. Na některé z nich se ještě nikdo neodvážil. Dokud sem nepřišlo pár kluků z Čech.

Entre Nós – Mezi námi

Drama, které prožívá nácitiletá Luísa o prázdninách, když se jejímu otci stane během výstupu na vysoký vrchol vážná nehoda. Zkušený horolezec se zřítí stovky metrů a zmizí v hloubce deštěného pralesa. Dívka se náhle octne sama daleko od pomoci, uprostřed bouře, sama a prochladlá.

Jako staří Argonauti

Šestice ostřílených českých vodáků proniká po vodě i po souši Severozápadními teritorii Kanady k řece Mackenzie a Severnímu ledovému oceánu ... stejně jako kdysi staří objevitelé, zlatokopové a lovci kožesin.

Asgard Projekt

Ambiciózní pokus Leo Houldinga o volný prvovýstup na Severní věž Asgardu na Baffinově ostrově hluboko v Arktidě a pokus o seskok z vrcholu ve wingsuitu.

Expediční kamera – Slatiňany – 12. února 2011 od 13.30 hodin – Společenský dům. (jh)

51. cestovatelský večer

Díky Vaší přízni se naše cestovatelské večery počtem přehouply do druhé padesátky. Ve čtvrtek 17. února, v 19.00 hodin ve Společenském domě budeme moci shlédnout přednášku paní Daniely Ngoc Dinh o Vietnamu. Dozvíme se o zvycích a tradicích (včetně tradičního kalendáře) Vietnamu, o tom, jak se Vietnamcům žije u nás v ČR, proč sem přicházejí apod. Tato beseda se koná ve spolupráci s organizací Most pro lidská práva. (jh)

Zima v Klubu Českých turistů Slatiňany

V prosinci byly naše výlety ve znamení Vánoc. V sobotu 4. prosince byl Mikulášský výlet. Už bylo dost sněhu, mrzlo, ale bylo slunečno a tak jsme se rádi prošli parkem a pak alespoň trochu lesem. S chutí jsme se ovšem vraceli a mířili do tepla hospůdky. Byl tam samozřejmě Mikuláš, anděl, čert a nadílka. Tradice těchto nadílek na sv. Mikuláše je na památku štědrého biskupa Mikuláše z Myry, který žil ve 4. století. Podle pověstí např. bohatým darem vhozeným do okna zachránil dcery jednoho chudého muže.

Druhý náš prosincový výlet – v sobotu 18. byl zase jen po okolí Slatiňan. Protože Vánoce už byly za dveřmi, připomněli jsme si pár jejich

symbolů. Tak třeba vánočka – ta má být údajně zdokonaleným tvarem dávného jednoduchého copu někde v peci pečeného – jako symbol potřeby našich dávných pohanských předků připoutat slunce, aby navzdly nezmizelo se zimním slunovratem. Poměrně novým symbolem je rostlina vánoční hvězda. Podle aztécké legendy se listy tvořící tu krásu zbarvily z krůpěje krve nešťastně zamilované bohyně, které puklo srdce. Ovšem tím velkým symbolem jsou jesličky. Ve 13. století sv. František z Assisi dal na Vánoce přivést do malé jeskyně seno a přivést osla a vola. Podle legendy se při tamní bohoslužbě zjevilo jezulátko. A od té doby vznikala spousta jesliček z různých materiálů. I my jsme tento den viděli tři krásné betlémy, a to na zámku, kde náš výlet zakotvil. Jeden vytvořený paní Věrou Jandovou byl už v galerii, kde jsme byli na oběd. Potom při prohlídce zámku byl jeden v knihovně a nakonec v zámecké kuchyni – ten od sestry místního pana faráře. Absolvovali jsme zkrácený prohlídkový okruh – černý a růžový salón, knihovna, jídelna. Provázela nás Ing. Lenka Gotthardová, CSc. Z jejího zasvěceného a velice poutavého výkladu jsme se dozvěděli řadu zajímavostí nejen o místním zámku, ale i různých souvislostí s kladrubským hřebčínem, chlumeckým zámkem a Heřmanovým Městcem. Ostatně ve všech těchto místech jsme byli předčasně na výletech. Byl to pro nás už takový začátek Vánoc. Před zámkem jsme si popřáli, zavzpomínali na ty výlety a při této příležitosti si připomenuli významnou členku rodu Kinských Berthu Suttnerovou roz. Kinskou, autorku románu *Odzbrojte!*, která v roce 1905 obdržela Nobelovu cenu za mír.

První lednový výlet byl v sobotu 8. 1. do Prahy. Kolem objektu Lví dvůr jsme mířili k Pražskému hradu. Tady někde měl malou zoologic-

kou zahradu císař Rudolf II. Kromě jiných zvířat tu měl i lva. Sám se narodil ve znamení Lva a údajně mu bylo předpovězeno, že budou mít se lvem stejný osud, že zemřou současně. Skutečnost má být taková, že císař zemřel jen pár dní po lvovi.

My jsme se na Hradě nejdříve zastavili u pozůstatků kostela P. Marie – druhého nejstaršího kostela v Čechách (po Levém Hradci). Následoval malý okruh, jehož součástí je i relikviář sv. Maura. Ten je vystaven ve Starém královském paláci – původním obydlí knížete Čechů, přebudovaný v románský a později gotický palác. Jeho podoba se ještě měnila přestavbou v pozdně gotickém slohu, renesančně a částečně v Terezínském křídle i barokem. Vešli jsme kolem Býčích schodů a Orlí kašny. Nejprve jsme nahlédli do Zelené světnice s nástropní freskou Šalamounův soud a pak už do Vladislavského sálu, památného prostoru 62 dlouhého, 16 m širokého a 13 m vysokého, s krásnou gotickou klenbou. A tady je právě vystaven ten relikviář. Sv. Maurus byl biskupem v severoitalské Piacenze, zemřel kol. r. 449. Jeho den je 13. 9. Vzácný středověký relikviář je domečkového typu, ve velikosti dětského sarkofágu. Byl vyroben z pozlaceného stříbra, pozlacené mědi a ozdobený téměř dvěma sty drahých kamenů. Ve vedlejším trůnním sále jsou vystaveny korunovační klenoty – sice jejich kopie, ale i tak je zážitek silný. Zaujala nás např. i síň zemských desek a celé její vybavení nebo pohled z Vladislavského sálu do kaple Věch svatých.

Pak jsme si prohlédli katedrálu sv. Víta. Vlastně nově i sv. Václava a sv. Vojtěcha. Tady jsme obešli jednotlivé kaple – např. v levé části ta první vlevo – Bartoňů z Debenína se sousoším sv. Anežky České. Kolem točitého schodiště ke staré pokladní komoře a velkého řezaného krucifixu od F. Bílka jsme přešli do původního prostoru chrámu, který byl založen na místě předrománské rotundy a románské baziliky. Novou částí byl chrám dostavěn až v letech 1876–1929 J. Mockerem

a K. Hilbertem. Ve staré části jsme se zastavili třeba u královského mauzolea, pak dvě kamenné tumby – Přemysla Otakara I. a Př. Otakara II., nebo stříbrný náhrobek sv. Jana Nepomuckého. A hlavně kaple svatováclavská, dílo Parléřovské huti. Na místě, kde stojí, byla původně rotunda svatovítská, v jejíž apsidě byl pohřben zakladatel rotundy – sv. Václav. Na dveřích rotundy je kruh – podle pověsti přenesený sem z místa zavraždění sv. Václava. Po odchodu jsme se ještě zastavili u gotické sochy sv. Jiří a u Zlaté brány chrámu, vytvořené patrně r. 1370, s mozaikou Posledního soudu. Tvoří ji téměř milion skleněných kostiček a kamínků ve 30 barvách.

Následovala gotická trojlodní bazilika sv. Jiří – nejstarší stojící chrám na Pražském hradě. Je v ní pohřebiště několika knížat z r. Přemyslovců, sv. Ludmily, dřevěná malovaná tumba zakladatele kostela, knížete Vratislava. Velice na nás zapůsobila všechny ta prostá kamenná krása, která právě ve své strohosti je přímo monumentální.

Na Hradě jsme ještě byli v Rožmberském paláci – bývalém Ústavu šlechticů, což je renesanční rezidence nejvýznamnějšího českého šlechtického rodu, později barokně přestavěna a rozšířena pro účely ústavu pečujícího o nezaopatřené šlechtické dcery a vdovy. Ten byl zrušen r. 1918. Z té doby jsme viděli pokoje chovaneček a úžasnou kapli, jejíž prostor zaujímá výšku tří podlaží. V paláci je dále rozsáhlá výstava o rodu Rožmberků.

Z Hradčan jsme se přesunuli na Staroměstské náměstí. Při cestě jsme se zastavili ve staroměstském kostele sv. Mikuláše, kde je krásný lustr ve tvaru carské koruny z doby, kdy kostel byl pravoslavný. Nyní to je hlavní kostel církve československé. Na náměstí jsme obhlédli několik zajímavých objektů a skončili v domě U Kamenného zvonu – pozoruhodné gotické památky, vzniklé na konci 13. a dostavěné na poč. 14. století. Má krásné gotické průčelí s okny opatřenými vimperky – trojúhelníkovými štíty nad okny, členěnými kružbami, křížovými kyticemi a prolamováním. A tady je nyní výstava Královský sňatek. V září 2010 uplynulo 700 let od svatby Jana Lucemburského s Eliškou Přemyslovnou a 7. února 1311 byla ofic. korunovace Jana L. Výstava dokumentuje konec vlády Přemyslovců a nástup Lucemburků. I sám celý dům je vlastně exponátem. V něm oni po příjezdu do Prahy bydleli a údajně není vyloučeno, že se tady v roce 1316 narodil Karel IV. Jsou tu vystavovány např. fragmenty soch, které kdysi ještě zdobily fasádu domu. Je tu i soubor klenotů – např. svatební ženská královská koruna ze zač. 14. století, na níž je orlice, držící v zobáku prsten. Klenot je součástí vzácného pokladu českých králů objeveného náhodou při stavebních pracích v 80. letech minulého století v Polsku. Předpokládá se, že se tam dostal zřejmě jako zástava, když syn královského páru – Karel IV. potřeboval peníze na přípravu císařské korunovace. V pokladu je i množství mincí z doby od Václava II. až po Jana Lucemburského. Dále tu jsou mistrovské práce pražských zlatníků, např. skvostné relikviáře

z přemyslovské doby. Rod Jana Luc. připomíná kopie náhrobku jeho otce Jindřicha VII. Je tu také kronika Balduina Lucemburského, která představuje v 37 obrazech všechno, co se událo během výpravy Jindřicha VII. do Říma k císařské korunovaci. Nachází se zde i expozice ukazující tehdejší život obyvatel Prahy. Jak vypadalo jejich oblečení, vybavení, stolování apod. Celá výstava byla velmi zajímavá a poučná. A pak pro nás už následoval jen odpočinek v restauraci a cesta domů.

KČT Slatiňany

Skautské středisko v roce 2010

V uplynulém roce pracovalo středisko Junáka Slatiňany se 192 členy v sedmi oddílech, z nichž se některé dále dělí na menší družiny. V této zprávě upozorním pouze na výraznější akce střediska.

Počátkem roku jsme si připomenuli dvacet let nepřetržité činnosti od obnovy Junáka na slavnostním setkání současných i bývalých činovníků, které proběhlo v prostorách zámku.

V lednu jsme pořádali již tradiční zimní lyžařskou výpravu do Krkonoš do Svobody nad Úpou. Svým členům nabízíme výcvik v oblasti sjezdového lyžování, snowboardu i běhu na lyžích. Středisko má osm kvalifikovaných lyžařských instruktorů z řad vedoucích.

V únoru jsme pro děti připravili velkou dobrodružnou hru zaměřenou na poznání tajemných zákoutí našeho města a okolí.

V březnu se konal již 9. skautský ples, tentokrát zaměřený na třicátá léta.

Koncem dubna jsme pořádali tradiční Čarodějnice s programem pro děti. V květnu naši nejmladší (vlčata a světlušky) měřili své síly v soutěži O totem náčelníka a vlajku náčelní. Hlídka vlčat postoupila do krajského kola.

V květnu jsme rovněž cestovali po Evropě. Účastnili jsme se mezinárodní skautské akce Intercamp, která pobíhá každá rok v západní Evropě. Tentokrát jsme tábořili v Belgii. Představte si setkání asi tři tisíc skautů z různých zemí. Děti jsou rozděleny do mezinárodních skupin a spolu plní různé úkoly a disciplíny. Součástí akce je i jednodenní „hike“, tedy pěší výlet po okolí. Když už cestujeme tak daleko, tak naši účast na Intercampu spojujeme s několikadenním průzkumem dané země. Vloni jsme navštívili Brusel, Bruggy, pobřeží Severního moře a tajuplné německé sopečné pohorí Eifel. Intercampu se účastnilo 41 členů našeho střediska a tvořili jsme tak nejpčetnější skupinu zastupující Českou republiku. Několik našich vedoucích pracovalo v mezinárodním organizačním týmu této akce.

V červnu jsme se věnovali vodáckému sportu. Sjížděli jsme Sázavu. V Šiškovcích proběhlo rovněž setkání vlčat a světlušek. Koncem června jsme pracovali v Šiškovcích na přípravě tábořiště.

O prázdninách jsme pořádali tři dětské a jeden dospělácký tábor. Dva tábory proběhly v Šiškovcích, jeden u Zderazi. Oldskauti tábořili na Březinách.

V srpnu postihla jeden z našich táborů v Šiškovcích povodeň. Záplavová vlna se prohnala chatami a strhla tábor na louce. Naštěstí se nikomu nic nestalo, nicméně škody na vybavení tábořiště činí přibližně sto tisíc Kč a na majetku účastníků tábora podobnou částku. Chceme touto cestou poděkovat hasičům za provedenou evakuaci, České radě dětí a mládeže a Krajské radě Junáka za podporu při náhradě škod a radě členů i rodičů, kteří pomohli tábořiště vyčistit a dát do pořádku. Po týdnu tak mohl začít další běh tábora.

Na podzim jsme se hodně věnovali práci v Šiškovcích (oprava mostku, umývárny, postupná renovace druhé chaty, dřevo na zimu atd.)

V říjnu o podzimních prázdninách vyrazili skauti a skautky do Krkonoš, kde se věnovali poznávání přírodních krás i rozvoji vzájemných vztahů.

V prosinci jsme organizovali Mikuláše pro veřejnost a roznášeli Betlémské světýlko.

Zmínil jsem pouze větší akce střediska, do kterých se zapojilo více oddílů. Krom toho si každý oddíl pořádá své vlastní schůzky, výpravy a akce.

Všem činovníkům a rádcům bych rád poděkoval za celoroční hodnotnou práci pro světené děti a nejen pro ně.

Středisko Junáka Slatiňany se snaží nabízet pestrou činnost pro všechny věkové kategorie, která má cílený přesah ke vztahům a hodnotám.

Daniel Východil, vedoucí střediska

SONETY

Nemoc je nakažlivá, kéž by byla i láska
William Shakespeare

Kolébku sonetů je Sicílie a jižní Itálie, kde se první objevily už někdy v 5. století. Původně slovo sonet označovalo jakoukoliv báseň, ale postupem času získaly sonety přesně ohraničený tvar. Mezi lety 1100 až 1300 vyvinuli provensálská trubadúři písňovou a básnickou formu, tzv. kanconu. Kancony byly určeny spíše pro zpěv – a měly 14 veršů, rozdělených do dvou částí, přičemž ta první byla delší. Původní účel sonetů byl o něčem přesvědčit. Vždy to byly básně s jasnou a silnou pointou. Závěrečná vypointovaná část patřila k základním principům sonetů. Ve středověku nebyly sonety brány jako vrcholné básnické dílo. Na to byly příliš krátké, v módě byly dlouhé epické básně. Změna nastala až v renesanci.

Ale vraťme se ještě do 13. století a do Itálie. Tam se autor sonetů stal veřejnou osobností a sonety tak trochu plnily úlohu dnešních novin. Základní změnu pak přinesli až básníci tzv. sladkého stylu, zejména Dante Alighieri (1265–1321). Za jakéhosi otce moderního sonetu je však považován Danteho nástupce Francesco Petrarca (1304–1374). Ten vytvořil

na dlouhou dobu neměnnou formu sonetů – dvě čtyřverší a dvě trojverší (ABAB – ABAB – CDC – DCD nebo ABBA – ABBA – CDE – CDE). V úvodních osmi verších se popsal nějaký stav a v následujících šesti verších pak došlo k vyvrcholení celé básně. Během následujících 200 let se Petrarcův sonet stal evropskou módou.

Sonetový konzervatismus nabourali až konzervativní Angličané. Právě v Anglii začala zlatá léta evropského sonetu. Prvními velkými ostrovními tvůrci sonetů byli Thomas Wyatt (1503–1542) a Henry Howard (1517–1547). Z jejich pera se zrodila anglická forma sonetů ABBA – CDCC – EFFE – GG anebo ABAB – CDCD – EFEF – GG. Tu druhou variantu pak používal i William Shakespeare.

Vyvrcholení sonetu tak bylo stáhnuto jen do závěrečného dvouverší, které však působilo jako úder do bubnu.

Ovšem i v Anglii se stále držel petrarkovský styl. Jeho hlavním představitel byl sir Philip Sydney (1554–1586), který patřil k reformátorům církve. Vůbec církev měla velký vliv na vývoj sonetů. Podle reformátorů nemá být modlitba veřejná, ale každý se má zahledět do svého nitra. Proto i sonety byly spíše intimní záležitosti a sloužily k tomu, aby se čtenář nad sebou zamyslel. Např. sir Sidney měl krédo: Hleď v srdce své – a piš! Italský sonet vůbec sloužil více k duchovním účelům a vážnějším tématům. Byl považován za vznešenější a slavnostnější, zatímco anglický sonet byl lehčí, vtípnější a především dramatictější. A vyložené mu seděla milostná tematika.

Přesuňme se nyní k nejnámějšímu autorovi sonetů, tedy k **Williamu Shakespeareovi** (1564–1616). Narodil ve Stratfordu jako třetí z osmi dětí do poměrně zámožné rodiny. Oženil se když mu bylo 18 let a vzal si ženu o osm let starší, s níž měl tři děti. Ale doma se zdržoval málo a když se kvůli divadlu později přesunul do Londýna, vracel se jen na krátké návštěvy. Natrvalo se vrátil až krátce před smrtí a v rodném městě tak i zemřel.

V letech 1593–94 vydal dvě větší lyrikoepické básně a věnoval je hraběti ze Southamptonu. Hrabě se stal jeho ochráncem a mecenášem. To bylo v té době naprosto běžné. Básníci měli své osobní mecenáše, kterým ovšem museli na oplátku psát chvalozpěvy. Mělo to ale hlubší důvod. Počátkem 17. století začaly vymírat šlechtické rody, což mělo neblahé následky majetkové, společenské a mocenské. Úpadek aristokratického způsobu života znamenal navíc pokles mravních a etických hodnot. Proto si šlechtici vydržovali své básníky a nechávali se jimi opěvovat. A proto byly běžné rady mladým šlechticům, aby měli děti. Shakespeare ve svých sonetech předvedl společenský problém jednoho aristokrata jako tragické drama obrovských rozměrů. Poezie byla silná zbraň. Ostatně tak bylo tomu vždy. Už Platón považoval poezii za nebezpečnou státu a vybíjoval básníky ze své ideální republiky. Tedy s výjimkou těch, kteří tvořili oslavné hymny na počest bohů a slavných mužů.

William Shakespeare nebyl urozeného původu a kromě gymnázia neměl žádné vyšší vzdělání. Takový člověk byl v jeho době značně společensky handicapován. To, že se dostal do vyšší společnosti, a že jeho hry sledovala i ta nejvyšší šlechta, včetně královské rodiny, je považováno za něco naprosto nevidaného. Proto se také vyskytují hlasy zpochybňující jeho autorství, ba dokonce jeho samotnou existenci. Je mnoho, většinou pochybných, hypotéz, že autorem sonetů je někdo jiný. Např. i Francis Bacon nebo jeptiška Anne Whateleyová, kterou Shakespeare v roce 1582 opustil, aby si vzal Annu Hathawayovou. Jiná spekulace říká, že Shakespeare prodal své jméno londýnskému nakladateli Thomasu Thorpovi, ale sonety přitom napsal sám. A také někdo přišel s tím, že Shakespeare všechny sonety koupil od chudého a hladového studenta. A tak by se dalo pokračovat. Další spekulace zase říká, že byl při požáru Londýna silně znetvořen, žil v ústraní a psal jinými jmény. Ale s největší pravděpodobností tomu tak není. Zůstaňme u toho, že Shakespeare skutečně existoval a vše skutečně napsal sám pod svým pravým jménem.

Jeho sonety vyšly poprvé 20. 5. 1609 pod názvem Kniha Q. V knize nebyl vůbec uveden žádný autor (tato kniha dnes existuje ve 13 výtiscích) a Shakespeare o tomto vydání vůbec nevěděl. Šlo tedy o pirátské vydání, což se později ještě několikrát opakovalo. On totiž Shakespeare vůbec nepomýšlel na to, že by se jeho sonety někdy vydaly. Byly určeny jen pro velice úzký okruh jeho známých. Psal je jako intimní vzkazy, přičemž dodnes není jasné, komu je skutečně adresoval. Prvních 126 sonetů je věnováno neznámému muži, mladému šlechtici, kterého v nich nabádá, aby měl děti. Kdo však tím aristokratelem byl? Existuje samozřejmě sousta názorů, přičemž mezi „podezřelými“ je i královna Alžběta a dokonce i sám Shakespeara. Podle této teorie si tedy psal sám sobě. Nejpravděpodobněji, to ale byl Henri Wriothesley, hrabě ze Southamptonu.

Jedno je ale jisté. Žádný jiný muž nebyl nikdy tak chválen, jako adresát Shakespeareových sonetů. Byla zdůrazňována jeho krásná, až ženská, tvář, stejně jako jeho urozený původ.

Kdo je v Shakespeareových sonetech Já a kdo Ty už nejspíš nikdo nikdy nevypátrá. Ale je tu ještě další záhada. A sice Shakespeareova sexuální orientace.

Někteří z jeho textů usuzují, že Shakespeare byl homosexuál. Jak to bylo doopravdy, to se asi nikdy přesně nedozvíme. V alžbětinské době bylo ovšem běžné, že muži byli zženštělí a více než šarvátky je zájmal tanec. Líčili a zdobili se podobně jako ženy. A rovněž láska muže k muži nebyla nijak odsuzována.

Služba, kterou básník (W.S.) poskytuje svému mecenáši, se proměňuje v přátelství, jehož intimita se stále prohlubuje a je na samém prahu milostného vztahu. V té době to bylo normální, ovšem o pár století později tomu bylo jinak. Třeba už v 18. století by Shakespeareova údajná homo nebo bisexualita byla společensky naprosto nepřijatelná. Objevily se proto pokusy o změnu pohlaví záhadného adresáta sonetů.

Jistý William Henry Ireland dokonce vyrobil podvrh dopisu, v němž královna Alžběta děkuje Shakespeareovi za jeho sonety. Chtěl tím vzbudit dojem, že sonety byly adresovány přímo královně, ke které Shakespeare pociťoval velkou lásku. Ovšem padělatel trochu ušla skutečnost, že královně Alžbětě bylo v té době už přes 60 let a těžko mohla splnit pisatelovo přání, aby měla ještě děti.

Zůstaňme tedy u nejpravděpodobnější verze, že Shakespeare psal skutečně hraběti ze Southamptonu. Jestli ho ale miloval nebo jen ctil jako vznešeného šlechtice, anebo ho opěvoval jen kvůli jeho mecenášství, to už nikdo nezjistí.

Rozhodně mu ale nabízel nesmrtelnost (...v mých věčných verších věčně přežiješ). Od dob Platóna až po Shakespeara mělo básnické slovo moc zajistit nesmrtelnost (mecenáši). A i za Shakespeara platilo, co kdysi řekl Pindaros: „Pokud se statečný muž odebere do podsvětí neodměněn písní, pak žil nadarmo.“ Sám Shakespeare to potvrdil slovy: „Ne tělo, schránka bez vsí ceny, ale duše, která přežije v básnickových verších a v níž je přítel celý obsažený, je nesmrtelná.“ Není tedy divu, že si šlechtici své básníky platili.

Prvních 103 sonetů a sonety 127–154 napsal v letech 1591–1595. Zbýlé pak dopsal v letech 1597–1603.

Již jsme si řekli, že sonety 1–126 byly určeny mladému aristokratovi. Sonety 127–152 adresoval zase neznámé ženě. Jakési černé dámě. A opět zůstává záhadou totožnost této ženy. Snad to byla jistá Mary Fittonová, snad šlo o dceru biskupa z Wintonu Lady Nortonovou, někdo uvažuje o záhadné mulatce, „ve hře“ je i Shakespeareova manžel-

ka Anna Hathawayová a existuje dokonce názor, že i ona černá dáma je ve skutečnosti hrabě ze Southamptonu.

Shakespearovy sonety vypovídají hlavně o lásce. O té věrné i nevěrné, o ryzi i zrazované, sobecké i nesobecké. Výjimkou je pouze sonet 76, který je jakousi úvahou autora, proč vlastně píše.

Shakespearovy sonety patří vedle Bible a Cervantesova Dona Quichota k nejpřekládanějším textům. I do češtiny je převedla řada autorů. Překládal je i Jaroslav Vrchlický, ale do své smrti jich stihl jen 122. První ucelený překlad nabídl v roce 1955 Jan Vladislav. K nejnámějším překladům patří ty z pera Martina Hilského či Miroslava Maceka.

27

Mě zrcadlo o stáří nepřesvědčí,
když ty a mladost jste tak krásný pár,

až tvoje čelo vezmou vrásky ztečí,
pak uvěřím, že smrt stojí opodál.
Však všechna krása, kterou oplýváš,
je prázdný obal mého srdce jen:
vždyť já mám tvé a ty mé v hrudi máš,
tak nemohu být dříve narozen.
A měl bys na mé srdce pozor dát
tak jako já; to dělej kvůli sobě,
i já o to tvé budu pečovat
jak hodná chůva o nemocné robě.
Tvé nedám ti, až mé opustí svět,
co jednou dáno, nevrátí se zpět.

(překl. Miroslav Macek)

Zdeněk Jirásek (s použitím textu Martina Hilského)

Akademický malíř Jan Víšek (1908–1995) byl slatiňanským rodákem

Vzpomínka na tohoto vynikajícího malíře vychází opožděně, protože výročí sto let od jeho narození uplynulo již v roce 2008. Jeho otcí Josefovi, obuvníkoví, se narodilo pět dětí a Jan byl v řadě sourozenců předposledním. Firmu ševce Víška vidíme na snímku č. 1 z počátku minulého století. Před dřevěnou roubenkou s čp. 87, která stojí dodnes vpravo ve směru toku řeky pod kamenným mostem, jsou vlevo rodiče malíře vedle prarodičů, s nimiž je patrně první ratolest syna.

J. Víšek po vystudování učitelského ústavu v Chrudimi působil jako venkovský kantor na Litoměřicku po 11 let. Jeho vyhraněná záliba jej přivedla k zevrubnějšímu studiu techniky kresby na pražskou uměleckou průmyslovou školu (UMPRUM) k prof. F. Kyselovi a J. Novákovi.

Obrázek č.1

Po obsazení pohraničí Němci odchází do Svatky, kde organizuje odboj a po celou dobu okupace byl zapojen v ilegálním spolku Gorkij a zároveň zakládá partyzánský oddíl Vpřed. V roce 1945 byl na čele povstání proti fašistům na Svratecku. Za bojové zásluhy byl vyznamenán Československým válečným křížem 1939 a medailí za zásluhy I. stupně.

Po osvobození vlasti sovětskou armádou se stal prvním předsedou národního výboru ve Svatce.

Na základě celostátní výzvy odchází dobrovolně osídlit a budovat nové pohraničí. Usadil se v severočeské Kadani, kde působil v osvětě jako inspektor kultury, ale v roce 1949 vystoupil ze státních služeb a věnoval se pouze malířskému kumštu.

Zabýval se nejčastěji krajinomalbou, velmi oblíbeným námětem bylo lesní zátíší a jeho proměny, motivy moře, siluety hor, architektura Kadaně apod.

Příroda byla tudíž jeho stálou inspirací k osobitému uměleckému vyjádření na plátně se všemi jejími půvaby a krásami. Měl možnost se s ní seznámit nejen u nás, ale i v mnoha zemích světa.

Víškovy obrazy tvoří celky resp. seriály, z nichž jmenujeme např. Náš nový domov, Dvojitá tvář naší krajiny, Lesy, Dialog s přírodou s další.

Dlouhý je výčet výstav v tuzemsku i v zahraničí, ve Vídni a Drážďanech vystavoval ještě před II. světovou válkou. Z domácích expozic ve dvaceti českých městech je třeba uvést náš region. Foyer divadla v Chrudimi hostilo umělce v r. 1973.

Obrázek č.2

Nezapomněl ani na rodné Slatiňany a nejlepší výběr svých obrazů představil v zámecké síni v roce 1990. Byl to však zlomek malířovy tvorby, ale znalci vysoko oceněném po stránce umělecké.

Článek ilustrujeme jeho obrazem Slatiňany, jehož motiv utkvěl Víškovi v paměti z raného mládí při pohledu od jeho rodného domku přes most k zámku (obr. č. 2)

Jeho obrazy se liší užitím malířské techniky, spočívající na volbě autora k výtvarnému ztvárnění dané kompozice, a to od velkých pláten, malovaných olejem přes temperry k drobnějším formátům akvarelů, aby u zobrazovaných objektů vystihl co nejlépe daný záměr mistrovskými tahy štětce.

Na obr. č. 3 je zachycen Mistr v ateliéru s paletou při domalbě části městské aglomerace.

Obrázek č.3

Akademický malíř J. Víšek obdržel za dlouhý život mnoho cen a vyznamenání, např. Za vynikající práci v r. 1988 a titul zasloužilého umělce. Víškovo dílo je zastoupeno ve sbírkách NG v Praze, Regionálního muzea v Chrudimi a řadě dalších institucí.

S lítostí je třeba konstatovat, že slatiňanská uměnilovná veřejnost byla o díle slavného rodáka dosud málo informována.

Ing. Milan Vorel

Smějeme se s panem Luděkem Zdražilem

Divím se, že zrovna vám kouří výfuk.

Hele, češtinář, a má problémy s pády.

Poděkování

Dne 13. Prosince navštívili Dům s pečovatelskou službou žáci a učitelé Základní umělecké školy Slatiňany. Děti svým vánočně laděným programem, koledami a hrou na hudební nástroje zpřijemily advent našim obyvatelům. Velké poděkování patří i členům místního Svazu diabetiků za milé dárky a připravené pohoštění. Děkujeme všem, kteří svůj volný čas věnovali našim klientům a přispěli tak k radostné atmosféře v našem domově.

Pečovatelská služba Slatiňany

ZŠ Slatiňany a Klub Paprsek děkují všem, kteří se zapojili do sbírky autolekárniček a přispěli tím na humanitární akci. Zdravotnický materiál ze sbírek probíhajících po celé republice bude shromážděn a přepraven do nemocnice v kešském městě Itibo. Bližší informace o projektu naleznete na www.adra.cz. Údaje o množství vybraného materiálu nejsou do uzávěrky tohoto čísla známy. Budou uveřejněny na webových stránkách školy. Ještě jednou děkujeme všem, kteří přispěli.

Přijďte si zacvičit PILATES!

Pilates je komplex cviků, které tvarují tělo, zpevňují a prodlužují všechny svalové skupiny a zapojují do cvičení tělo, mysl a dech. Cvičit začínáme od února, každé pondělí a čtvrtek od 19.30 do 20.30 hod. Kde? ZUŠ Slatiňany – zrcadlový sál.

Jede jak blázen. To je asi autoškola pro silniční piráty.

Soukromá inzerce

Sekáč – krejčovské úpravy

Obchod je rozšířen o další služby – oprava obuvi

Dále nabízíme tyto služby:

- veškeré krejčovské úpravy (výměna zipu, zkrácení kalhot, ...)
- chemická čistírna (čištění klasických a pracovních oděvů, závěsů, pravé a umělé kůže, praní prádla, mandlování)
- čištění peří (šití prošívaných dek a polštářů, včetně dodání sypkoviny)

SAZKA – KURZOVÉ SÁZKY – DOBÍJENÍ TELEFONU

Otevírací doba:

pondělí–pátek	10.00–18.00 (polední pauza 12.00–12.30)
sobota	10.00–12.00
neděle	16.00–18.00

Najdete nás ve Slatiňanech, T. G. Masaryka 567 (naproti autobazaru, směr Staré náměstí).

Tel. 604 725 732

Nabízím stavební práce

Prodej stavebního materiálu s výraznou slevou!

- Obkladačské práce
- Sádkartonářské práce
- Zednické práce
- Rekonstrukce bytových jader
- Rekonstrukce bytových a nebytových prostor
- Výstavba rodinných domů
- Zateplení budov

Tomáš Sokol, Škrovád 159, Slatiňany

e-mail: sokol-t@seznam.cz, mobil: 728 681 237

Koupím poštovní známky, pohledy, obálky, bankovky, tuzexové bony, losy, akcie, celé sbírky – větší množství – pozůstalost po sběrateli.

Platím v hotovosti nejvyšší možné ceny.

Info: tiskárna@komurka.cz nebo tel.: 724 22 92 92